

V. ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657.1

Л. Б. Іванова, канд. екон. наук,
доцент, докторантка,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СУБ'ЄКТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ У ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА — МИРОВОЇ УГОДИ

АНОТАЦІЯ. Досліджено нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку суб'єктів реального сектора економіки в антикризовому управлінні на одному з етапів відновлювання платоспроможності — мирової угоди. Детально розглянуто питання розстрочення, відстрочення, прощення податкового боргу у контексті положень, які розроблені до відповідних статей Податкового кодексу України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: бухгалтерський облік, банкрутство, мирова угода, розстрочення, відстрочення та прощення податкового боргу.

АННОТАЦИЯ. Исследовано нормативно-правовое обеспечение бухгалтерского учета субъектов реального сектора экономики в антикризисном управлении на одном из этапов восстановления платежеспособности — мирового соглашения. Детально рассмотрены вопросы отсрочки, рассрочки и прощения налогового долга в контексте положений, созданных к соответствующим статьям Налогового кодекса Украины.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: бухгалтерский учет, банкрутство, мировое соглашение, отсрочка, рассрочка и прощение налогового долга.

ANNOTATION. Regulatory support of accounting subjects of the real economic sector were investigated in crisis management at one of the restoration stages of solvency — the settlement agreement. The details of the postponement, installment and tax debt remission are examined in the context of the provisions established by the relevant articles of the Tax Code of Ukraine.

KEY WORDS: accounting, bankruptcy, settlement, deferred payment and forgiveness of tax debt.

Постановка проблеми. Важливою процедурою антикризового управління суб'єктів реального сектора економіки виступає процедура мирової угоди, яка мусить мати оздоровлюючий фінансовий характер. Згідно із законодавством з банкрутства мирова угода передбачає домовленість між боржником і кредиторами стосовно відстрочки та (або) розстрочки, а також прощення (списання) кредиторами боргів боржника. У багатьох справах з банкрутства в якості основного кредитора виступає орган стягнення податків, тому виникають питання стосовно процесів реструктуризації податкового боргу та нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку щодо їх відображення. Положення стосовно питань розстрочки, відстрочки, прощення податкового боргу мають загальний порядок (який зазнав змін з прийняттям Податкового кодексу України), але порядок задля суб'єктів реального сектору економіки, які опинились у процедурі банкрутства потребує врахування норм законодавства з банкрутства і тому робить ці питання особливо актуальними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні аспекти фінансового оздоровлення підприємства як заходи антикризового управління розглянуто у науковій літературі з питань фінансів, економічного аналізу у роботах І. А. Бланка, теоретичні та окремі практичні питання бухгалтерського обліку в умовах мирової угоди розглянуто у наукових статтях Г.В. Булкот, О.М. Глузук. Процес гармонізації бухгалтерського та податкового обліку, суттєві зміни у законодавстві з питань обліку з метою оподаткування суб'єкта господарювання, зумовлюють актуальність обраної теми.

Мета статті полягає у дослідженні нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку окремих процесів мирової угоди у діяльності суб'єктів реального сектора економіки в умовах антикризового управління, пошуку методичних підходів бухгалтерського обліку для відображення основних процедур відновлення — реструктуризації податкового боргу з урахуванням характерних рис процедури банкрутства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Етап процедури банкрутства — мирова угода регулюється нормами законодавства про банкрутство: Закону України «Про банкрутство» («Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», у редакції Закону №784-XIV від 30.06.99) (далі Закон про банкрутство); Постанови № 15 Пле-

нуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про банкрутство» від 18 грудня 2009 року; а також положеннями Порядку погашення грошових зобов'язань, затверджених Кабінетом Міністрів України (далі КМУ), Наказами та листами Державної Податкової адміністрації України (далі ДПАУ).

Із введенням в дію Податкового кодексу України окремі законодавчі акти втратили чинність, ряд норм законодавства було змінено. До ряду норм внесені доповнення та корективи, що також стосується і законодавства про банкрутство. Втратив чинність Закон України від 21.12.2000 р. № 2181-III «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами (далі Закон № 2181-III). Преамбулою цього Закону було те, що він не регулював питання, які пов'язані з процедурою банкрутства, але на його основі діяли підзаконні акти щодо роз'яснень низки проблем з цього приводу.

На теперішній час базовим підґрунтям щодо погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом є норми Податкового кодексу глави «Погашення податкового боргу платників податків». Уже з 1 січня 2011 року прийняті та діють наступні нормативні акти: на основі норм Податкового кодексу створено Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 р. № 1036 «Про Порядок розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків» (далі Порядок 1036), де у пп.1.7 вказано, що розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) у межах процедури відновлення платоспроможності боржника здійснюється відповідно до законодавства з питань банкрутства; Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. № 1235 «Про затвердження переліку обставин (далі Постанова № 1235), що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин»; Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. №1231 «Про затвердження Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків» (далі Постанова №1231), не пов'язаної з банкрутством та Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 р. № 1034 «Про Порядок списання безнадійного податкового боргу платників податків» (далі Порядок 1034) та ін.

На жаль, оновлених нормативних документів щодо питань з банкрутства на даний час немає, тому необхідно керуватися документами, які створювались на основі базових нормативних актів, що втратили чинність з початку 2011 року, а також нормами вище згаданих актів з урахуванням законодавства про банкрутство, які наведено у табл. 1.

Так, у Постанові №1235 затверджено перелік обставин що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин, що є основою для розстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу заявника.

Таблиця 1

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НОРМАТИВНИХ АКТИВ
ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ПОГАШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ПЕРЕД БЮДЖЕТОМ**

До прийняття Податкового кодексу України для платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство		В умовах дії норм Податкового кодексу України. (Загальний порядок)		Характер обмеження
Базова норма щодо погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом: Закон України від 21.12.2000 г. № 2181-III «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами.	Втратив чинність	Базова норма щодо погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом: норми глави 9 Податкового кодексу «Погашення податкового боргу платників податків».	Діючий з 01.01. 2011	
Наказ ДПАУ від 15 березня 2002 року № 111 та Наказ ДПАУ від 21 листопада 2000 року № 600 з затвердженням Порядку проведення органами державної податкової служби прощення (списання) і розстрочення (відстрочення) податкового боргу платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство і податкове роз'яснення положень такого порядку	діючий	Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 № 1036 Про Порядок розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків	Діючий з 01.01. 2011	Не пов'язано з банкрутством

Закінчення табл. 1

До прийняття Податкового кодексу України для платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство		В умовах дії норм Податкового кодексу України. (Загальний порядок)		Характер обмеження
	діючий	Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. № 1235 Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин	Діючий з 01.01. 2011	
Лист ДПАУ від 24 січня 2009 року № 748/5/24-0416 — Списання несплаченого податкового боргу	діючий	Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. № 1231 Про затвердження Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків	Діючий з 01.01. 2011	Не пов'язано з банкрутством
Лист ДПАУ від 4 грудня 2003 року № 7199/7/24-1117 — Списання податкового боргу банкрута.	діючий	Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 № 1034 Про Порядок списання безнадійного податкового боргу платників податків	Діючий з 01.01. 2011	Не пов'язано з банкрутством

До такого переліку накопичення боргу та його розстрочення включаються причини, які пов'язано із сезонним характером виробництва або реалізації товарів, виконанням заявником плану реорганізації власного виробництва, з обставинами непереборної сили. Однією з таких обставин є загроза виникнення неплатоспроможності (банкрутства). Обставинами у загальному порядку для відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу є тільки ситуації непереборної сили, дія яких може бути викликана винятковими погодними умовами і стихійним лихом.

Згідно з Порядком 1036, який розроблено та затверджено відповідно до статті 100 розділу II Податкового кодексу України, розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань відбувається за певними умовами, які наведено у таблиці 2. Такий Порядок 1036 тільки у загальному виді відповідає нормам законодавства про банкрутство. Згідно зі ст. 35 Закону про банкрутство процедура мирової угоди передбачає розстрочку, прощення (списання) кредиторами боргів боржника, а також відстрочку, яка оформляється угодою сторін не залежно від того, відбувалося стихійне лихо чи ні, що притаманне загальному порядку.

Документи, що регулюють порядок розстрочення або відстрочення, списання податкового боргу у процедурі мирової угоди у банкрутстві суб'єктів реального сектора економіки наступні: Наказ ДПАУ від 15 березня 2002 року № 111 і Наказ ДПАУ від 21 листопада 2000 року № 600 щодо затвердження «Порядку проведення органами державної податкової служби прощення (списання) і розстрочення (відстрочення) податкового боргу платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство і податкове роз'яснення положень такого порядку» (далі Порядок 600). Окремо до питань списання податкового боргу діють на теперішній час листи ДПАУ: від 4 грудня 2003 року № 7199/7/24-1117 — Списання податкового боргу банкрута, а також від 24 січня 2009 року № 748/5/24-0416 — Списання несплаченого податкового боргу. У Порядку № 600 було наведено перелік податків та зборів, які підлягають розстрочці та прощенню згідно з колишнім Законом «Про систему оподаткування». У зв'язку з тим, що Закон № 2181-III скасовано, який виступав базовою нормою для Порядку № 600, логічно припустити, що такий перелік у теперішній час може регулюватися нормами статей — «Види податків та зборів»; «Загальнодержавні податки та збори»; «Місцеві податки та збори» Податкового кодексу України.

Відносно сум розстрочення, відстрочення та прощення податкових боргів у загальному порядку та згідно з порядком мирової угоди у процедурі банкрутства (на теперішній час) виникають наступні суттєві розбіжності, що викликано пріоритетністю норм Закону про банкрутство. Порівняльний аналіз порядків розстрочення, відстрочення відображено у табл. 2. Це порівняння свідчить про важливі переваги для боржни-

ка, який опинився у процедурі банкрутства та може отримати розстрочення або відстрочення податкового боргу на умовах безоплатності на період свого фінансового оздоровлення.

Таблиця 2

АНАЛІЗ ЗАГАЛЬНОГО ПОРЯДКУ ТА ПОРЯДКУ В УМОВАХ МИРОВОЇ УГОДИ У ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА ЩОДО РОЗСТРОЧЕННЯ ТА ВІДСТРОЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Ознаки	Загальний порядок	Порядок в умовах мирової угоди у процедурі банкрутства
Нормативні акти	Податковий кодекс України; Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 № 1036; Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. n1235; Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. n1231	Податковий кодекс України; Закон про банкрутство n784-XIV від 30.06.99; Наказ ДПАУ від 15 березня 2002 року № 111 та Наказ ДПАУ від 21 листопада 2000 року № 600
Пріоритетне право рішення щодо розстрочення та відстрочення податкового боргу	Відповідне рішення органу державної податкової служби на підставі заяви платника податків та укладеного договору про розстрочення, відстрочення	Рішення та умови приймаються з боку комітету кредиторів більшістю голосів кредиторів, з боку боржника — керівником боржника або арбітражним керуючим
Підстави для здійснення розстрочення та відстрочення податкового боргу	Договір про розстрочення та відстрочення податкового боргу	План санації, ухвала господарського суду про затвердження мирової угоди, укладена мирова угода та договір про розстрочення та відстрочення податкового боргу
Умови платності	Порядок здійснюється на умовах платності: на суму розстроченого (відстроченого) грошового зобов'язання (податкового боргу) нараховуються проценти за кожний календарний день користування	Суми податкового боргу розстрочуються або відстрочуються на умовах безоплатності користування наданим податковим кредитом.

Закінчення табл. 2

Ознаки	Загальний порядок	Порядок в умовах мирової угоди у процедурі банкрутства
<i>Строки розстрочення та відстрочення податкового боргу</i>	Дорівнює календарному місяцю або іншому строку за згодою сторін, який зафіксовано у договорі про розстрочення, відстрочення	Строк визначається за умови мирової угоди та строком проведення заходів фінансового оздоровлення, як правило, має довгостроковий характер
<i>Обмеження сум договору розстрочення та відстрочення податкового боргу</i>	Має обмежений характер на рівнях державної податкової служби областях, містах Києві та Севастополі — 3 млн гривень; державної податкової служби в містах з районним поділом, в районах, містах без районного поділу, районах у містах, міжрайонних та об'єднаних органах державної податкової служби — 300 тис. гривень	Не визначено

Списання безнадійного податкового боргу платників податків, крім випадків ліквідації платників податків, викладено у Порядку 1034, де розглядаються випадки визначення податкового боргу «безнадійним». Одним з таких випадків є випадок, що стосується платника податків, який визнано банкрутом та вимоги до якого були незадоволені у зв'язку з недостатністю його (банкрута) майна. Постановою №1231 затверджено Порядок списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків, не пов'язано з банкрутством, але порівняння такого порядку з нормами банкрутства представляється корисним. Справа у тому, що цей Порядок стосується боргів після ліквідації платника податків, що «залишилися непогашеними у зв'язку з недостатністю майна платника податків або майна засновників чи учасників, якщо вони несуть повну або додаткову відповідальність за такими зобов'язаннями, ... вважаються безнадійним боргом і підлягають списанню відповідно до цього Порядку» [10].

Інакше кажучи, якщо податковий борг не може сплатити ні платник податку в зв'язку з недостатністю майна, ні юридичні або фізичні особи, які є правонаступниками його боргу, тоді цей борг підлягає списанню. У Законі про банкрутство списання боргу відбувається згідно з процедурою ліквідації без залучення правонаступників боргу. Що стосується непогашених боргів підприємства, яке ліквідується у загальному порядку, то згідно з законодавством про банкрутство, вони (непогашені борги) виступають основою для обов'язкового відкриття процедури банкрутства проти такого підприємства, але про це не згадується у тексті Порядку № 1231. Таке протиріччя між нормами різних законодавчих актів не з'ясоване у оновлених положеннях до Податкового кодексу.

Таким чином, для суб'єктів реального сектора економіки операції розстрочення та відстрочення та прощення податкового боргу у бухгалтерському обліку у процедурі мирової угоди повинні здійснюватися з урахуванням норм, що діяли до та після введення Податкового кодексу. Виходячи з цього необхідно мати на увазі наступне.

По — перше, визначення сум грошових зобов'язань (податкового боргу), що підлягають розстроченню (відстроченню) в бухгалтерському обліку суб'єкта реального сектору економіки у процедурі мирової угоди, доцільно здійснювати за даними автоматизованої інформаційної системи, що ведеться органами державної податкової служби згідно нового Порядку № 1036.

По-друге, податкові борги, які виникали протягом трьох календарних років перед провадженням справи відстрочуються або розстрочуються і навіть погашаються згідно умов мирової угоди у Законі про банкрутство (п. 1 ст. 36). У ряді документів ДПАУ було внесено уточнення щодо цього питання. Так, у Листі ДПАУ від 24 січня 2009 року № 748/5/24-0416 вказується, що у мировій угоді «строк позовної давності до відстроченого або розстроченого боргу до затвердженої судом мирової угоди не застосовується, тому такі борги не можуть перетворитися на безнадійні і бути погашені» та крім того, списання розстроченого податкового боргу заявника потребує прийняття окремого законодавчого акту, що без сумніву суперечить Закону про банкрутство.

Згідно з нормою у п. 2 ст. 36 Закону про банкрутство встановлено, якщо умови мирової угоди передбачають розстрочку чи відстрочку або прощення боргу, податкова інспекція зобов'язана

погодитись з цим положенням. Зі свого боку ДПАУ у Листі від 4 грудня 2003 року № 7199/7/24-1117 підкреслює, що списання боргів можливе тільки у випадку, коли умови мирової угоди передбачають таке списання і це підтверджено ухвалою господарського суду. Необхідності у такому уточненні нема, тому що це саме вже викладено у нормах законодавства про банкрутство (ст. 36—38 Закону про банкрутство).

По-третє, за Порядком № 600 нарахована сума податкового боргу, але не сплачена на день укладання мирової угоди, підлягає прощенню тільки на 30 % за усіма податками; недоїмки (штраф, пеня) та інші фінансові санкції за невиконання чи неналежне виконання грошових зобов'язань щодо сплати податків і зборів не нараховуються за таким проміжком часу: **від підписання ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство та введення мораторію на задоволення вимог кредиторів до прийняття рішення щодо прощення (списання) або розстрочення та відстрочення податкового боргу у процедурі мирової угоди згідно з положеннями податкового роз'яснення, яке було створено на основі наказу № 378 від 18.09.2001 року, але який на сучасний момент втратив чинність.**

По-четверте, у роз'ясненні (до Порядку № 600) вказується, що суми податкового боргу розстрочуються або відстрочуються на умовах безоплатності користування наданим податковим кредитом, але у формі розрахунку розстроченого боргу, який є додатком до загального Порядку та який втратив чинність, наводиться розрахунок на умовах платності з урахуванням ставки Національного Банку України. Така ситуація і в оновлених документах по розстроченню (відстроченню), прощенню податкових боргів згідно Порядку за Наказом № 1036. Бажано, щоб в оновлених документах стосовно банкрутства було б чітко визначено, на яких все ж таки умовах та за якою формою здійснюється розстрочення (відстрочення) податкового боргу.

Висновки. У такий спосіб, на теперішній час у процедурі мирової угоди в умовах банкрутства нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку не має комплексного характеру. Базові нормативні документи, такі як Закон 2181-III, втратили чинність, але діють положення, які створені на основі норм цього Закону. Тому ряд питань або не мають повного висвітлення з

урахуванням норм прийнятого Податкового кодексу, або мають суперечливий та нечіткий характер, так наприклад, не наведено перелік податків та зборів, заборгованість за якими підлягає розстрочці (відстрочці) та прощенню; наказ ДПАУ, згідно з яким визначається проміжок часу, за яким не нараховуються недоїмки (штраф, пеня) та інші фінансові санкції за невиконання чи неналежає виконання грошових зобов'язань щодо сплати податків і зборів, втратив чинність; також немає оновлених документів де б чітко визнавались умови та форма для розстрочення (відстрочення) податкового боргу.

На теперішній час вже прийняті норми та положення, які регулюють загальний порядок розстрочення або відстрочення податкового боргу згідно з нормами Податкового кодексу, але загальний порядок суттєво відрізняється від порядку щодо суб'єктів реального сектора економіки в умовах процедури банкрутства — мирової угоди за низкою ознак, наприклад, підставами для здійснення таких операцій, умовами платності, строками та характером обмеження сум договору про розстрочення або відстрочення.

Питання нормативного забезпечення бухгалтерського обліку прощення (списання) податкового боргу у процедурі мирової угоди характеризується певною невизначеністю. На даний час діє три різні нормативні положення, які регулюють це питання. Перше, Закон про банкрутство, згідно з яким податкові борги несплачені більше 1095 днів до відкриття процедури банкрутства визнаються безнадійними та в наслідок цього списуються. Причому це відповідає визначенню терміна «безнадійності» у новому Порядку 1034 до Податкового кодексу, який є другим діючим положенням. Третє, це діючі положення Листа №748/5/24-0416, де є посилання на норми Закону 2181-III, що втратив чинність, але ж з посиланням на нього ставиться під сумнів можливість погашення розстроченого податкового боргу у процедурі мирової угоди, що цілком не відповідає законодавству з банкрутства.

Вирішення цих питань, створення нормативно-правового забезпечення за принципом комплексності сприятиме об'єктивному відображенню операцій розстрочення, відстрочення, списання податкового боргу у бухгалтерському обліку суб'єктів реального сектора економіки у процедурі банкрутства та дозволить зменшити строки їх фінансового оздоровлення.

Література

1. Закон України «Про банкрутство» («Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» В редакції Закону п784-XIV від 30.06.99) [Електронний ресурс]: за даними сайту / Верховна Рада України — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2343-12>

2. Закон України від 21.12.2000 р. № 2181-III «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами» (втратив чинність) [Електронний ресурс]: за даними сайту / Верховна Рада України — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2343-12>

3. Лист ДПАУ від 4 грудня 2003 року № 7199/7/24-1117 — Списання податкового боргу банкрута /Ліквідація підприємств: процедура та облік [Текст]: збірник систематизованого законодавства / укл. О.Б.Кушина, І.О.Львова — К.: Бліц-Інформ, 2009. — Вип.3 — С. 158.

4. Лист ДПАУ від 24 січня 2009 року № 748/5/24-0416 — Списання несплаченого податкового боргу /Ліквідація підприємств: процедура та облік [Текст]: збірник систематизованого законодавства /укл. О.Б.Кушина, І.О.Львова. — К.: Бліц-Інформ, 2009. — Вип.3 — С. 157.

5. Наказ ДПАУ від 21 листопада 2000 року № 600 щодо затвердження «Порядку проведення органами державної податкової служби прощення (списання) і розстрочення (відстрочення) податкового боргу платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство» /Ліквідація підприємств: процедура та облік [Текст]: збірник систематизованого законодавства /укл. О.Б.Кушина, І.О.Львова. — К.: Бліц-Інформ, 2009. — Вип. 3 — С. 147.

6. Наказ ДПАУ від 15 березня 2002 року № 111 щодо затвердження «Порядку проведення органами державної податкової служби прощення (списання) і розстрочення (відстрочення) податкового боргу платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство і податкове роз'яснення положень такого порядку» /Ліквідація підприємств: процедура та облік [Текст]: збірник систематизованого законодавства / укл. О.Б. Кушина, І.О. Львова. — К.: Бліц-Інформ, 2009. — Вип. 3 — С. 152.

7. Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 № 1034 «Про Порядок списання безнадійного податкового боргу платників податків» [Електронний ресурс]: за даними сайту ДПСУ — Режим доступу:<http://dpa.lg.ua/nzak/majno/010611.1.htm>

8. Наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 № 1036 «Про Порядок розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків» [Електронний ресурс]: за даними сайту ДПСУ — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/?uid=1193.1.56&title=%>

9. Податковий Кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755VI [Електронний ресурс]: за даними сайту ДПСУ — Режим доступу: http://www.sta.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=300560&catid=46733

10. Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. №1231 «Про затвердження Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством» [Електронний ресурс]: за даними сайту Верховної Ради України — Режим ступу: <http://zakon.nau.ua/?uid=1193.1.56&title=%>

11. Постанова КМУ від 27 грудня 2010 р. №1235 «Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин» [Електронний ресурс]: за даними сайту Верховної Ради України — Режим ступу: <http://zakon.nau.ua/?uid=1193.1.56&title=%>

Статтю подано до редакції 06.02.12 р.

УДК 657 (477)

Я. В. Олійник, канд. екон. наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

АНОТАЦІЯ. У статті здійсненна постановка проблеми формалізації та порядку розкриття в обліковій політиці підприємств — платників податків методики і організації обліку розрахунків з бюджетом при оподаткуванні діяльності та запропоновано пропозиції щодо її вирішення шляхом урахування вимог податкового законодавства та удосконалення нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку в Україні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: облікова політика, регламентація облікової політики підприємств, Податковий кодекс, формалізація облікової політики, розпорядчий документ про облікову політику, податкові різниці.

АННОТАЦИЯ. В статье осуществлена постановка проблемы формализации и порядка раскрытия в учетной политике предприятия — налогоплательщиков методики и организации учета расчетов с бюджетом при налогообложении деятельности и предложены варианты по ее решению путем учета требований налогово-